

Hjortsbergsskolan-grundsärskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsår: 2018/2019

Grunduppgifter

Verksamheter som omfattas av planen

Hjortsbergsskolans grundsärskola åk 1-9 inkl. fritidsverksamhet.

Ansvariga för planen

Rektor i samarbete med Elevhälsoteamet

Vår vision

Alla elever ska lyckas. Alla elever ska ha tilltro till sin egen förmåga och utvecklas i sitt lärande. Alla elever ska känna trygghet i skolan. Alla elever ska mötas med respekt från andra elever och vuxna. Alla elever ska vara delaktiga i undervisningen och vara med och påverka. Alla elever ska känna en social tillhörighet.

Planen gäller från

2018-11-01

Planen gäller till

2019-10-31

Läsår

2018/2019

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga genom fokussamtal (intervjuer av nuläget), trygghetsvandringar inne i skolan och på skolgården, husmodellen samt att personalen har observerat elevernas reaktioner på olika platser och i olika situationer. I husmodellen visar eleverna var på skolan och i skolans område de känner sig trygga eller otrygga.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Planen läggs ut på unikum när klar. Dialog med föräldrar om planen vid utvecklingssamtal. Planen finns även tillgänglig på kommunens hemsida.

Personalens delaktighet

Personalen är delaktig i diskussioner vid arbetsplatsträffar. Diskussioner i arbetsgruppen samt genomfört observationer, husmodellen och trygghetsvandringar.

Förankring av planen

Presenteras, förankras och bearbetas på arbetsplatsträffar, klassråd och utvecklingssamtal. Information på Unikum och kommunens hemsida.

Kartläggning och nulägesanalys

Kartläggning

Information om elevernas upplevelse av skolan har inhämtats genom fokussamtal, trygghetsvandringar inne i skolan och på skolgården, husmodellen samt att personalen har observerat elevernas reaktioner på olika platser och i olika situationer. Inhämtandet av information har skett av delar av elevhälsoteamet och av pedagoger och elevassistenter. Informationen har sedan sammanställts, analyserats och orsaker och åtgärder har tagits fram av delar av personalen på en arbetsplatsträff samt av elevhälsoteamet.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Resultat av kartläggning

Fokussamtal: I fokussamtalen framkommer att eleverna känner sig trygga i klassrummet, på fritids och i lokaler i direkt anslutning till klassrummet. Utomhus är trygga platser hela skolgården om vuxna är med, lilla lekplatsen och utanför klassrummet. De platser som eleverna upplever som inte bra/otrygga är matsalen. Detta på grund av högt ljud och gap. Andra platser som upplevs vara otrygga/jobbiga är där det är mycket ljud. Ställen på skolgården där det är mycket ljud och många barn man inte känner upplevs också som otrygga. Några elever vågar inte vistas på skolgården utan någon vuxen närvarande. Eleverna upplever att de vuxna på skolan är bra och att de får hjälp av de vuxna när de behöver. Ett par av eleverna i fokusgruppen upplever att andra barn på skolan retas och/eller har pekat finger.

Husmodellen och trygghetsvandringar: I husmodellen framkommer att några elever tycker att det är jobbigt i duschen på grund av höga ljud. Även matsalen upplevs som en otrygg plats då det är mycket ljud där. Elevernas egna klassrum, korridorer utanför klassrum och studiehallar upplevs som trygga platser. Skolans övriga korridorer upplevs av några elever som otrygga platser. I utemiljöerna upplever en del elever att fotbollsplan, linbanan och bandyrinken är otrygga platser på grund av att det är för mycket folk där. En elev uppger att andra elever bråkar med eleven när hen befinner sig på platser med mycket folk som exempelvis fotbollsplan och bandyrinken. Några elever uppger att de inte vill vara själva på skolgården utan enbart i sällskap med en kompis eller vuxen. Den lilla skolgården och innegården upplevs vara trygga platser. I en klass uppger pedagogerna att det är svårt att tolka hur eleverna upplever olika situationer/platser då det alltid finns vuxna med. De vuxna är elevernas trygghet.

Vad som framkommit från skolpersonal på arbetsplatsträffar och studiedagar:

Personalen framför att det finns en risk i att arbetsgruppen är homogen vad gäller kön och etnicitet. De lyfter även att en del elever som går på högstadiet fortfarande går kvar på Hjortsbergsskolan som är en F-5 skola. Det innebär att de eleverna är mycket större än de andra eleverna och saknar jämnåriga. Det framkommer även att det har förekommit att personal pratar över huvudet på eleverna och att det finns en risk att de talande eleverna får mer utrymme än de elever som inte har något talat språk.

Det har inte förekommit några ärenden som gäller kränkande behandling eller diskriminering under läsåret 2017/2018.

Analys

Delar av grundsärskolans personal och delar av elevhälsoteamet har analyserat vad som kommit fram på kartläggningen under en arbetsplatsträff. Alla elever lyfte matsalen som en otrygg plats och orsaken till detta tros vara att det då vistas många elever på en liten yta och att det är många elever som ska äta samtidigt. Många av eleverna som nu går på sarskolan är ljudkänsliga och kan vara mer påverkade av ljudnivån än andra. Det finns en risk att miljön i matsalen kan bli diskriminerande om elever väljer att inte äta där. En av orsakerna till att en del elever känner sig otrygga både ute och inne där det är många barn är att eleverna på skolan i de grundskolan och grundsärskolan inte känner varandra och att de inte möts i vardagen på ett naturligt sätt. För att få ett bättre samarbete så börjar det med de vuxna i skolan och att personal i de olika skolformerna ska ha en bättre kontakt och samarbete.

Angående att det är en homogen arbetsgrupp gällande kön och etnicitet finns det en risk att det påverkar hur man diskuterar och synsättet i skolan. Det är därför viktigt att personalen är observant på detta och lyfter olika synsätt/sätt att leva med varandra och eleverna.

Det är viktigt att man diskuterar förhållningssätt och bemötande gentemot eleverna i personalgruppen så att det inte förekommer att man exempelvis pratar över huvudet på eleverna. Gällande att elever i som går på högstadiet går kvar på Hjortsbergsskolan är det en organisationsfråga.

Förebyggande åtgärder

Diskrimineringsgrunder

Diskrimineringsgrunderna är kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Mål: Ökad inkludering/integration på Hjortsbergsskolan.

(kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation och sexuell läggning)

Åtgärder:

- Öka förståelsen för varandra genom att prata om likheter och skillnader. Ansvariga för detta är pedagoger och elevassistenter. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Elever på särskolan deltar på gemensamma friluftsdagar, avslutningar m.m. med övriga skolan. Personal från grundsärskolan är delaktig i planeringen. Rektor ansvarar för att personer som är delaktiga i planering utses, all personal har ansvar för att ta reda på vad som är på gång. Uppföljning maj/juni 2019.
- Utflykter och aktiviteter ska utformas så att det är möjligt för alla att delta, personal och elever från särskolan deltar aktivt i planeringar. Rektor ansvarar för att personer som är delaktiga i planeringen utses. En representant från särskolan är med i trygghetsgruppen och fritidsplanering. Idrottsläraren är med och planerar idrottsdagar. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Vuxennärvaro på raster med mera så att man kan diskutera med berörda elever direkt om en situation uppstår. Ansvariga för detta är lärare och elevassistenter i respektive klass.
- Informera i grundskolans klasser och andra lärare om grundsärskolan verksamhet. Lärare och elevassistenter informerar i klasserna. Elevhälsoteamet är ansvariga för planeringen. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Skapa bättre och enklare kontakt mellan anställda i de olika skolformerna så att personal och elever ska lära känna varandra och får bättre kontakt vilket främjar samarbetet. All personal är ansvariga för detta. Det kan handla om att delta i gemensamma planeringar, att man fikar i personalrummet när man kan och att skolan arrangerar gemensam personalfika vid terminsavslutningar och uppstartsdagar. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Risker med att det på skolan är en homogen arbetsgrupp gällande kön och etnicitet är att det kan påverka hur man diskuterar och ser på olika saker i skolan. Det är därför viktigt att personalen är observant på detta och lyfter det med varandra och eleverna. Diskussioner i arbetslagen om undervisnings

innehåll. Ansvariga för detta är rektor och pedagoger. Uppföljning i maj/juni 2019.

Mål: Alla ska trivas i matsalen

Åtgärder:

- Göra om miljön i matsalen så att det ska fungera bättre för alla elever på Hjortsbergsskolan. Det ska föras en dialog kring detta i ledningen och bland personalen. Olika åtgärder och konsekvenser av dessa ska diskuteras.
- Prata med eleverna om hur vi vill ha det i matsalen. Ansvariga för detta är lärare, elevassistenter och fritidspersonal i respektive klass/grupp.
- Vuxna agerar som bra förebilder. Ansvariga är all personal.
- Eleverna på särskolan sitter i matsalen och äter tillsammans med övriga elever på skolan. Hänsyn ska tas till allas behov.

Uppföljning våren 2019

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund

Mål: Inga elever ska kränkas av andra eller kränka andra elever. Alla elever ska bli bemötta med respekt från vuxna.

Åtgärder:

- Arbeta förebyggande för att elever och personal både inom grundsärskolan och mellan de olika skolformerna ska lära känna varandra. Om man känner varandra och ökar förståelsen för varandra och minskar risken för kränkningar. Ansvariga för detta är all personal. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Öka förståelsen för varandra genom att prata om likheter och skillnader. Ansvariga för detta är pedagoger och elevassistenter. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Elever på särskolan deltar på gemensamma friluftsdagar, avslutningar m.m. med övriga skolan. Personal från grundsärskolan är delaktig i planeringen. Rektor ansvarar för att personer som är delaktiga i planering utses, all personal har ansvar för att ta reda på vad som är på gång. Uppföljning maj/juni 2019.
- Utflykter och aktiviteter ska utformas så att det är möjligt för alla att delta, personal och elever från särskolan deltar aktivt i planeringar. Rektor ansvarar för att personer som är delaktiga i planeringen utses. En representant från särskolan är med i trygghetsgruppen och fritidsplanering. Idrottsläraren är med och planerar idrottsdagar. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Vuxennärvaro på raster med mera så att man kan diskutera med berörda elever direkt om en situation uppstår. Ansvariga för detta är lärare och elevassistenter i respektive klass.
- Informera i grundskolans klasser och andra lärare om grundsärskolan verksamhet. Lärare och elevassistenter informerar i klasserna. Elevhälsoteamet är ansvariga för planeringen. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Skapa bättre och enklare kontakt mellan anställda i de olika skolformerna samt inom grundsärskolan så att personal och elever ska lära känna varandra och får bättre kontakt vilket främjar samarbetet. All personal är ansvariga för detta. Det kan handla om att delta i gemensamma planeringar, att man fikar i personalrummet när man kan och att skolan arrangerar gemensam personalfika vid terminsavslutningar och uppstarts dagar. Uppföljning i maj/juni 2019.
- Diskussioner om bemötande och planens vision och hur vi uppfyller den på arbetsplatsträffar och studiedagar. Tid avsätts på arbetsplatsträff för detta en

gång per termin. Rektor ansvarar för detta i samarbete med elevhälsoteamet.
Uppföljning i maj/juni 2019.

- Alla vuxna reagerar på kränkande språkbruk och handlingar. Ansvariga för detta är all personal på skolan. Uppföljning i maj/juni 2019.

Årets plan ska utvärderas senast
2019-06-30

Utvärdering

Genom fokussamtal

Trygghetsvandringar

Observationer

Analys av ärenden gällande kränkande behandling eller diskriminering.

Analys av husmodellen

Frågor till skolans personal.

Ansvarig för att årets plan utvärderas är:

Rektor och elevhälsoteam

Rutiner för agerande om någon utsätts för diskriminering, kränkande behandling trakasserier eller sexuella trakasserier

När någon personal på skolan får vetskap om att en elev kan vara utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av annan elev eller av vuxen på skolan ska händelsen/händelserna utredas. Om någon har blivit utsatt av en annan elev ska utredningen dokumenteras på blanketten "Mall dokumentation kränkande behandling" som finns på intranätet.

Hjortbergsskolans grundsärskola har en nolltolerans mot kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Alla som arbetar på skolan är tydliga med att det inte accepteras och ingriper direkt när de hör eller ser något.

Rutin för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Skolans personal får under inga omständigheter utsätta elever för kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier. Om så ändå sker ska den som upptäcker händelsen snarast anmäla ärendet till rektor som utreder ärendet.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Arbeta för att ha goda relationer mellan vuxna och elever. Vuxennärvaro på raster, matsal och i andra miljöer där elever vistas. Elevhälsopersonal finns tillgänglig och arbetar för att eleverna ska få förtroende så att de kan komma med eventuella bekymmer. Elever och föräldrar uppmanas att ta kontakt med skolan om det får veta att någon elev är utsatt eller utsätter andra.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elevens mentor och elevassistenter

Rektor Anna Lindén

Specialpedagog Birgitta Boman

Sjuksköterska Irene Andersson

Kurator Jeanette Rydberg

Rutin för anmälan och dokumentation vid kränkande behandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier.

All dokumentation sker i blanketten "Dokumentation av kränkande behandling/diskriminering/trakasserier" som finns på intranätet.

1. Personal i skolan får kännedom om att ett barn eller elev upplever sig utsatt för kränkning/trakasserier. T. ex. genom att barnet berättar själv, ett annat barn eller en förälder berättar eller genom att man har sett något själv.
2. Den som får kännedom anmäler till rektor. Anmälan ska göras oavsett om situationen reds ut genast eller om grundligare utredning behövs. Ingen värdering görs i samband med anmälan. Den som får kännedom om kränkningen är den som har ansvar för att detta sker. Detta ska ske samma dag som man får vetskap om kränkningen.
3. Dokumentation sker på blankett "Dokumentation kränkande behandling/diskriminering/trakasserier" del 1.
4. Rektor anmäler till huvudmannen senast inom en vecka genom att skicka in dokumentationen. Rektor eller den som rektor utser som ansvarig ansvarar för att detta sker.
5. Inom en vecka ska samtal ske med den elev som upplevt sig bli kränkt, andra elever som är inblandade i händelsen, samtal med berörd och samtal med vårdnadshavare till de elever som är inblandade i händelsen. Ansvarig för detta är elevens mentor eller fritidspersonal.
6. Alla samtal dokumenteras och läggs som bilagor i utredningen i del 2.
7. Berörda vårdnadshavare kontaktas och även de samtalen läggs som bilagor i dokumentationen.
8. Rektor eller den som rektor utser som ansvarig gör en bedömning om kränkande behandling/trakasserier har förekommit vilket även det skrivs ner på blanketten.
9. Åtgärder tas fram. Åtgärderna ska leda till att kränkningarna upphör och kan vara på både individ- grupp och organisationsnivå. Det kan även innebära stöd till eleven att hantera/bearbeta situationen. Dokumenteras under del 3.
10. Uppföljning av händelsen sker vid ett eller ett flertal tillfällen beroende på situationen. Åtgärderna utvärderas för att se om de har haft någon effekt. Om kränkningarna inte har upphört ska ytterligare åtgärder vidtas. Dokumentation sker i del 4 i dokumentet.
11. Om kränkningarna har upphört kan ärendet avslutas. Rektor eller den som rektor utser som ansvarig beslutar om detta. Dokumentation sker i del 5 i dokumentet.
12. All dokumentation i ärendet diarieförs och förvaras i elevakten.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt och indirekt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och att det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Indirekt diskriminering är om en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringssätt som verkar vara neutralt men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan också handla om att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar. Det gemensamma för trakasserier är att de gör så att en elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Sexuella trakasserier är trakasserier av sexuell art. Det kan handla om ovälkommen beröring, att någon tafsar, skämt, förslag eller att man tvingas titta på bilder med sexuellt innehåll.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte genomför de anpassningar som behövs för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Instruktioner att diskriminera

Detta innebär exempelvis att någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Diskrimineringsgrunderna

Kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder.

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Könsidentitet eller uttryck

Med könsidentitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat sätt) ger uttryck för att tillhöra ett annat kön än det biologiska könet. Begreppet omfattar dels en persons mentala eller självupplevda könsbild, dels hur någon uttrycker det som kan kallas personens sociala kön, till exempel genom kläder, kroppsspråk, smink eller frisyr.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. En person kan ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom eller islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticim.

Funktionsvariation

Med funktionsvariation menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.